

Međunarodna likovna kolonija

2020

NEZAVISNI UNIVERZITET BANJA LUKA

Likovna kolonija: "Šibovi" koja se po 4. put održava u organizaciji Fakulteta lijepih umjetnosti Nezavisnog univerziteta Banjaluka, pokazala je i dokazala da i u teškim vremenima pandemije virusa Kovid - 19 postoje oaze ljudskog duha u kojima umetnik i umetničko delo bivaju epicentri života - njegovog trajanja i svedoci njegove nesalomivosti i u najtežim trenucima. Vođeni upravo tom idejom da život traje, bez obzira na nedaće, a da te nevolje svakodnevice, zapravo predstavljaju povod za umetnikovo promišljanje, za njegovo delovanje, rečju inspiracija za stvaranje - okupljeni stvaraoci su nastojali, da iz vlastite vizure i sopstvene poetike ponude lični (sa)odnos sa percepcijom nužne i objektivne datosti na način da je ili nanovo objetiviziraju ili da je u celosti dekonstruišu i iznova subjektivišu. Iz tih različitih uglova gledanja i poetičkih određenja nastala su raznovrsna likovna dela koja anticipiraju sve relevantne tehnike i načine umetničkog izražavanja u domenu lik. umetnosti.

Krećući se u rasponu od najstarijih tehnika - crtež, akvarel i mozaik - pa do savremene opservacije analitičkog slikarstva i op-artovskih likovnih izražavanja, stvaralačka intencija umetnika podeljenih u "sekcije" - slikarsku kojom je rukovodio dr Marin Milutinović i grafičarsku kojom je upravljaо mr Toni Ostojić - obuhvatila je veoma širok dijapazon primarnog likovnog određenja počev od dalekoistočnih uticaja, pa do primene najnovijih naučnih otkrića u različitim oblastima.

Učešće u radu 4. saziva Likovne kolonije: "Šibovi" uzeli su sledeći likovni stvaraoci:

- a) slikari: Sretko Divljan, Marin Milutinović Maki, Miloš Vujić, Paša Gicić, Mihajlo Nikolić, Saša Bogdan, Sonja Spiroska Ostojić, Nikolina Šijan Đorđević, Aleksa Vidaković, Svjetlana Gojić, David Dronjak, Davor Grabovac, Sara Bogdan, Anja Stojanović, Jelena Glogovac Savić, Hasan Bekenović, Denis Dugonjić i Željko Vučenović;
- b) mozaičari: Milica Kotur i Savo Rupić;
- c) grafičari: Toni Ostojić, Selma Prelić, Gordana Praštalo, Ljiljana Latinčić i Branislav Lukić;
- d) vajarka: Nataša Petrašević Žole.

Prvi dekan FLU NUBL.-a Sretko Divljan, naglašenim, eksresivnim, zoomorfnim strukturama, reminiscenirajući fovističku poetiku sažimanja, nudi svoju vizuru sukoba svetova prirode i civilizacije, pri čemu su spontanost i jednostavnost primarne karakteristike sveta prirode koji je u nestajanju.

Rukovodilac slikarskog odeljena kolonije: "Šibovi" Marin Milutinović - Maki takođe je ponudio ekspresivne simbolistički usmerene geometrijske studije. Ulje na platnu: "Kolovrat" nosi jasnu semantičku poruku o "večnom kretanju" vodeničkog točka - kolovrata - koji u praslovenskoj mitologiji i nosi znamenje večitog, beskrajnog, kruga prepleta života i smrti. Izborom kolorita, crno - belo - sivo sa minimalnim akcentima crvene još više je naglašena ova simbolička razmena. Studija: "Bez naziva" (ulje na platnu) sa istovetnim kolorističkim rešenjima nosi similarnu simboliku, i prava je šteta što u kontekstu transpozicije objekta u subjekt nije više i studiozniјe razvijena.

Praslavensku, a naročito staroslovnesku i starosprsku mitologiju nalazimo u delima Miloša Vujića. Iako zbog niza drugih obaveza akriulici na platnu: "Ritual 1" i "Ritual 2" nisu u likovno - simboličkom smislu uobličeni i razvijeni, na način na koji Vujić to svakako ume i zna, predstavljaju zanimljive lik.studije u domenima analitičkog slikarstva P.Filonova koje akcentujući koloritne partie pretvaraju odnose objekat - subjekat likovne opservacije u igru između umetnika i njegovog dela, a nije li okosnica rituala upravo igra u ime viših ciljeva?!

Profesor na Odseku likovnih umetnosti Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru Paša Gajić, akrilik na platnu: "Bez naziva" oblikuje u pravcu inventivne modernističke studije zasnovane na primarnim postulatima analitičkog slikarstva, s tim da je nanos lazuran i koloristički segmentiran u jasne plohe. Na taj način trivijalan objekt (restoranski tekstil) pretvara se u inventivan likovni subjekt posvećen svetlosnoj analitici (kolorit).

Aleksa Vidaković na svojim akrilicima na platnu: "Bez naziva" veoma uspešno ukršta poetiku analitičkog slikarstva sa op-artovskom redukcijom ikoničkog znaka dobijajući prodore u tzv. "slikarstvo polja" pri čemu je za njega polazište polje sive. Crno-beli pasaži prodiru u sivo polje na način da dekonstruišu celinu, stvarajući otiske, ali i utiske, nove vrednosti - mozaičke kompozicije u kojoj se očitavaju elementi Kastela i Vrbasa kao ključnih simbola Banjaluke.

Op-artovsku analizu dinamičke strukture korelacije subjekt - objekt nalazimo i u delu Svjetlane Gojić: "Lopte" (akrilik na platnu) koje je pod izrazitim uticajem istaknutkog jugoslovenskog i hrvatskog umetnika Miroslava Šuteja.

Usmerenost ka analitičkom slikarstvu sa naglašenim, ekspresivnim neo-simbolističkim i neo-kubofuturističkim elementima zapažamo i u radovima Saše Bogdana. Njegovi akrilici sa naglašenim koloritom, prepletenim crtežom, tkaju jedinstvenu likovnu poruku o opservaciji korelacije subjekt - objekt na način da se lako transponuju i transliteriraju u nizove raznovrsnih semantičkih snopova likovnog jezika, pri čemu, svaki put iznova, odražavaju zaseban ikonički znak.

Istorijsko - mitološka komponenta ishodišna je tačka rada Davida Dronjka. Patarenski stećak povod je za enformelističku neo-simbolističku studiju: "Stećak 1" (akrilik na platnu), pri čemu "naneti slojevi" (figurine i simboli") sublimirani sa koloritnim "curkom" jasno ukazuju na semsku strukturu "oticanja istorije" ili "plača zemlje" koja nema prava ni na istoriju, a samim tim ni na budućnost.

Mitologizaciju sa elementima neo-simbolizma nalazimo u radovima Sare Bogdan, s tim da njena ulja na platnu: "Bez naziva" nagoveštavaju solidnog figuralca, koji je na putu da prodre i u tananu psihologizaciju posmatranog lika, ali mu izvesno opterećenje donose tragovi "već viđenog" odnosno ostvarenog u najnovijoj tv i filmskoj produkciji (Avatar i sl.).

Mondrijanovsku ideju "bojenog kvadrata" Mihajlo Nikolić na svom akriliku na platnu: "Vrelina" upotpunjava ekspresivnim, pastuoznim nanosom na središnjem planu, tako da dobija zanimljivu simboličku konstrukciju kojom dominiraju semski snopovi "raskršće" i "krst". Na taj način "Vrelina" se preobražava i u svojevrsno umetnikovo upozorenje o metafizičkom svetu "večne vreline", ali i jasnu satiru na doba "koje sažiže".

Naglašeni, ekspresivni tretman fakture nalazimo i u delima Nikoline Šijan - Đordić: "Grbavci Istok" i "Grbavci zapad". Motivi kozaračkog sela Grbavci za nju su povod da istakne, različite svetlosne i koloritne vrednosti kako u geografskom smislu tako i u pogledu doba dana. Na taj način se ostvaruje i jedinstven simbolički efekt, jer se njeni akrilici na platnu mogu doživeti i kao diptih na kom je analiza stanja na Istoku i Zapadu, a ta simbolika više je nego simplifikovana u današnje vreme.

Poziciju čistog diptiha zapažamo u delu: "Kabare" Sonje Spiroske Ostojić. Neo-impresionistički postupak umetničkog oblikovanja ovde je konstrukt kome je sve podređeno. Likovi su svedeni na kostim i pokret, bezizražajni, čime se dodatno potvrđava njihova podređenost kako muzici tako i društvenoj ulozi. Bojene plohe kao da slede muzički prosede i svojom sugestivnošću dodatno opredmećuju žanr - scenu večernjeg provoda.

Davor Grabovac akrilicom na platnu: "Kupačice" pokušava da upotrebom naglašenih tamnih tonova, nanetih energičnim potezom, izvrši svojevrsnu dekonstrukciju impresionističkih likovnih postulata, ali u tome ne uspeva. Nejasna ideacijska postulacija u najvećoj mogućoj meri udaljila je ovo delo od onog što je moglo da bude - savremena, razvijena i promišljena likovna studija, sa posebnim akcentom na Sezana ili našeg S. Šumanovića. Sa druge strane akrilik: "Starača 3" donosi nešto pročišćeniju paletu, sa znatnim prosevima svetlosti koje omeđavaju umekšani, ali istina još uvek energični kratki potezi. Upravo ta redukcija nagoveštava talenat, ali talenat koji je ovde stegnut i samim tim nedovoljno prisutan.

Anja Stojanović svojom kombinovanom tehnikom: "Bez naziva" nalazi se na fonu analitičkog slikarstva, s tim da ona ne samo da analizira saodnose u tretmanu fakture, već se upušta u posebnu vrstu analitičkog sagledavanja korelacije subjekat - objekat, jer u epicentru svog posmatranja stavlja figuru. Muški torzo kombinovan sa ženskom i muškom glavom, s gimbom da je muška u profilu, osnova su za vedru opservaciju druženja za kafanskim stolom. Na to nas upućuju sadržaji kontrasta topnih boja, a kada su suočene tople i hladne boje, to je izvedeno na način da se sučeljavaju plohe, a njihov sadržaj sveden je na primarna značenja. Time je dodatno naglašena opuštena i vedra atmosfera, a korelacije figura - predmeti svedeni su opservaciju, a ne razvijenu, duboku psihološko - sociološku studiju čime je izbegнутa "opterećenost" dela.

Laku, neoromantičarsku prozračnost i potpuno odustvo angažovanijeg tretmana zapažamo na akriliku na platnu: "Ona koja prede vrijeme" Jelene Glogovac - Savić.

Polazna. iskonska, temeljna likovno izražajna forma - crtež, danas, nažalost tako retka, u epicentru je opservacije Denisa Dugonjića. Azбуka likovnog jezika - crtež, condicio sine qua non svih likovnih formi i vidova izražavanja, kod Dugonjića je usemerena u dva potpuno divergentna smera - studiju lika i studiju formi objekta. Ctež: "Vidjela sam žabu u šolji za čaj" (ugalj na kartonu) i samim naslovom sugerise nadrealnu, neo-simbolički usmerenu scenu. Analiza lica sa futuristički modelovanim pokretom (padanje naočara) ostvarena je iz polu-ptičije perspektive, odnosno pomoću "pogleda odozgo" koji i putem distribucije svetla (svetlo - tamno senčenje) konotira primarno vedru atmosferu koju dodatno upotpunjuje "blistavi osmeh". Anatomska jasnost i preciznost ukazuju na intendirani subjekt (kretanje), jer se dvostrukom pozicijom naočara razbija tzv. "žanr scena" odnosno realistički prikaz lika. Sa druge strane crtež: "Žaba i šoljica za čaj" je crtež (ugalj na kartonu) je delo zasnovano na "horizontu izneverenog očekivanja) jer niti žabe niti šoljice za čaj na njemu. Umesto toga razvijena, klasična akademska studija objekta u prostoru koja svojom preciznošću i upravnim planom (nema ni žablje perspektive) zasluguje visoku ocenu u domenu studentskih radova na ma kojoj likovnoj akademiji.

Hasan Bekanović smelo i sigurno svoj akvarel usmerava ka arhitekturi: "Vodenica", s tim da uspeva ono što je u ovoj tehnici i najteže, a to je da sačuva mekoću i lazurnost poteza, a da samom objektu podari čvrstinu izvorne forme. Akvarel: "Zima" vraća nas u sam osvit ove tehnike, jer nudi dalekoistočno filozofsko poimanje "osamljene vertikale" odnosno ogoljenog listopadnog drveta u zimskom periodu. Saodnos vertikala i blago zatalasanih horizontala gradi primarnu lirsku konotaciju ovog pejzaža. Međuodnosi svetlo - tamnih senki, blagi sfumato, izražajna su sredstva kojima se pojačava dejstvo psihološkog efekta usmerenog ka snažnom emocionalnom sadržaju otuđenja i samoće. Mekoća poteza, lazurnost nanosa ne samo da su kanonski postulati izabrane tehnike, nego su i izražajna sredstva kojima se dodatno pojačava navedeni emocionalni sadržaj čime se Bekanović dodatno etablira kao jedan od vodećih BH akvarelista.

Pejzaž je povod i za kombinovane tehnike Željka Vučenovića: "Platno za noć" i "Tik - Tak". Ekspresivni pastuzni nanos ukršten sa enformelističkim "unosom u sliku", odnosno upotrebom primarno ne-likovnog materijala, izražajna su sredstva kojima se ističe emocionalni sadržaj. Naglašeni primarni kontrasti, svedeni na neposredno sučeljavanje netom istisnute boje, nedostatak dalje obrade i poteza daju ovom enformelu sirovu snagu sveopšte zaošijanosti. Natrpanost elemenata, njihova neposrednost, povod su da se iskaže umetnikov odnos prema spolnjem svetu kao svetu pretnje. Tim pre što "Tik - Tak" može da se odredi kao bezazleno kucanje sata koji meri vreme, ali i kao zlehudo otkucavanje bombe. "Platno za noć" svojom konglomeracijom kolorita sugerije da je pojавni svet i nepoznato i somnabulno, dakle "nešto tamno" kroz šta čovek tek treba da se probije, a nije li to bio i prvi izlazak iz pećine?

Milica Kotur, vrsni slikar - konzervator i restaurator mozaikom: "Strelcijum" vraća nas u doba antičkog, etrursko - rimskog mozaika, s tim da floralni motiv Strelcije razvija u modernističkom duhu saodnosa vertikala i dijagonalizovanih horizontala što celoj kompoziciji daje element inovativne geometrizacije. Snažan, ekspresivan, ali studiozno razvijen kolorit zasnovan kako na oprečnim odnosima topnih boja, tako i toplo-hladnih tonova i njihovih valera, ali i svetlo - tamnih ploha. Problem svetlosti rešavan je svetlo - tamnim senčenjem što je, ujedno, i najteži postupak u formiranju mozaika, jer se sve kockice unapred koloritno označavaju u domenu željene distribucije svetla, a potom moraju da se "udenu" u celinu. Upravo ta prividna simplifikantnost ovaj mozaik izdvaja i svrstava u red ozbiljnih, dobro promišljenih dela.

Modernistički usmeren mozaik Save Rupića: "Dva nara" predstavlja traganje u sferi neoplastizma u kome su granate, narovi i(l) morganji samo povod za dekonstrukciju objekta. Krajnje simplifikovanim saodnosima tamno - svetlo, i redukcijom toplo - hladnih kontrasta ostvarena je inventivna geometrijezacija koja nije brižljivije studiozno i analitički razvijena.

Toni Ostojić kombinovanim tehnikama: "Heruistika 1-3" ispituje tzv. granice žanra odnosno mogućnosti tehnike akvatinte koju ukršta sa suvom iglom. Delovanje kiseline tzv. ecovanje na ploču, u ovom slučaju na metal - cink, omogućava raznovrsnu kako granularnu tako i svetloskopnu strukturu. Upravo iz te igre materije i forme i proizilazi naziv ovih dela koji potiče od grčke reči: εύπισκειν u značenju otkrivanja, nalaženja. U filozofiji ovaj pojam je određen kao put iznalaženja naučnih rešenja ili otkrića putem pokušaja i pogrešaka, nagađanja i opovrgavanja, a upravo na tome se i bazira primarna autorska intencija u pogledu razmatranja navedene "granice žanra" u domenu akvatinte.

Ljiljana Latinčić svoj grafički iskaz vezuje za dve tehnike suvu iglu i linorez. U domenu suve igle nudi studije: "Tronožac", "Jabuka" i "Dunja". Dok je "Tronožac" nešto razvijenija, likovno izgrađenija studija, koja, ipak, ostaje u domenima školskih, akademskih zadataka, prava je šteta što "Dunja" i "Jabuka" nisu celovitije i preciznije tretirane. Kao veoma blagodatna tehnika za postizanje raznovrsnih efekata u domenima distribucije svih oblika i značenja linije kao primarnog likovnog elementa - suva igla - dozvoljava razigravanje u tretmanu objekta u pravcu postizanja velikog broja raznovrsnih efekata. Prava je šteta što ovde nisu iskorišćeni neki od tih veoma plodotvornih segmenata ove tehnike. Linorez kao bazična školska, akademска tehnika, je lakše i temeljnije savladan. Primarnim saodnosima tretirane i netretirane površine, čime su određene i hromatske i ahromatske zone, svedene na jednostavan crno - beli otisak, dobijena je zanimljiva prostorna geometrizacija koja nagoveštava grafički talenat.

Linorez: "Bambus" Selme Prelić svojom monohromatikom (crne bojene površine) i preciznom upotrebo noža u tretmanu plohe nagoveštava grafički talent koji treba da se razvija u pravcu minucioznije i studiozniјe obrade usecanja i prisustva složenijih prostornih kompozicionih elemenata

Razvijeniji, studiozniјi, pristup u obradi plohe, precizniji urez, jasnije senčenje u domenu prosecanja ploče zapažamo na linorezu: "Ona" Gordane Praštalo. Inventivna geometrizacija ženske kose povod je za dodatno naglašavanje estetike ženskog lika, dok se tamno - svetlim senkama upotpunjuje njegova karakterizacija.

Branislav Lukić - Luka linorezima u boji: "Ples" i "Izolacija" nudi ne samo složeniji tehnički postupak u tretmanu plohe, već i inventivniji, razvijeniji pristup u tretmanu kako geometrizacije prostora tako i saodnosa subjekat - objekat na fonu pozicioniranja figure. Međutim, ono što posebno karakteriše ove radove jeste perspektiva, koja je svedena bilo na zvučni talas ("Ples") ili ptice u pogledu kroz prozor ("Izolacija"). Kombinovana tehnika: "Smoluća" po primarnom određenju bila bi svojevrsna instalacija u čijem epicentru su privatni emotivni sadržaji samog autora, a koja nas u likovno - estetskom smislu podseća na srodne radove N. Tahirovića.

Plastički znak Nataše Petrašević - Žole ostvaren u staklu: "Solum" svojom diskontinuiranom linearošću i dinamizovanim aspektom površine koja sugerije napregnute odnose unutrašnjih i spoljašnjih sila - uvodi nas u poseban svet - svet soli. Upravo nauka o solima, njihovim vidovima, formama, stanjima i položajima u zemljinoj kori - solum i jeste ishodište ovog staklenog pogleda u taj neobični svet oko nas.

Likovna kolonija: "Šibovi" i u radu svog 4. po redu saziva, 2020. godine, opravdala je očekivanja organizatora, te je uz nesebičnu podršku vlasnika motela: "Dragana", pridržavajući se propisanih zdravstveno-zaštitnih mera, na obalama Vrbasa, u pleneru i ateljeu, omogućila aktivan interaktivni odnos među učesnicima. Iz te i takve interakcije proizašli su višestruko korisni i značajni stvaralački dijalozi, tim pre što je ključna koncepcija ove kolonije to da okupi profesore, asistenete, postdiplomce, diplomce i studente javnih i privatnih akademija koje deluju na prostoru bivše SFRJ i da na taj način pruži uvid kako u stvaralačka dostignuća tako i u valorizaciju njihovih ukupnih estetičkih dometa, čime se LK: "Šibovi" etabliraju kao regionalno veoma značajna smotra likovnog stvaralaštva.

Marić Milutinović

Bez naziva
ulje na platnu
80x60 cm

Heruistika I
kombinovana tehnika
28,5x19,5 cm

Toni Ostojić

Miloš Vujić

Ritual 1
akrilik na platnu
60x80 cm

Bez naziva
akrilik na platnu
80x60 cm

Sretko Divljan

Sonja Spiroska Ostojić

Kabare
akrilik na platnu
120x80 cm

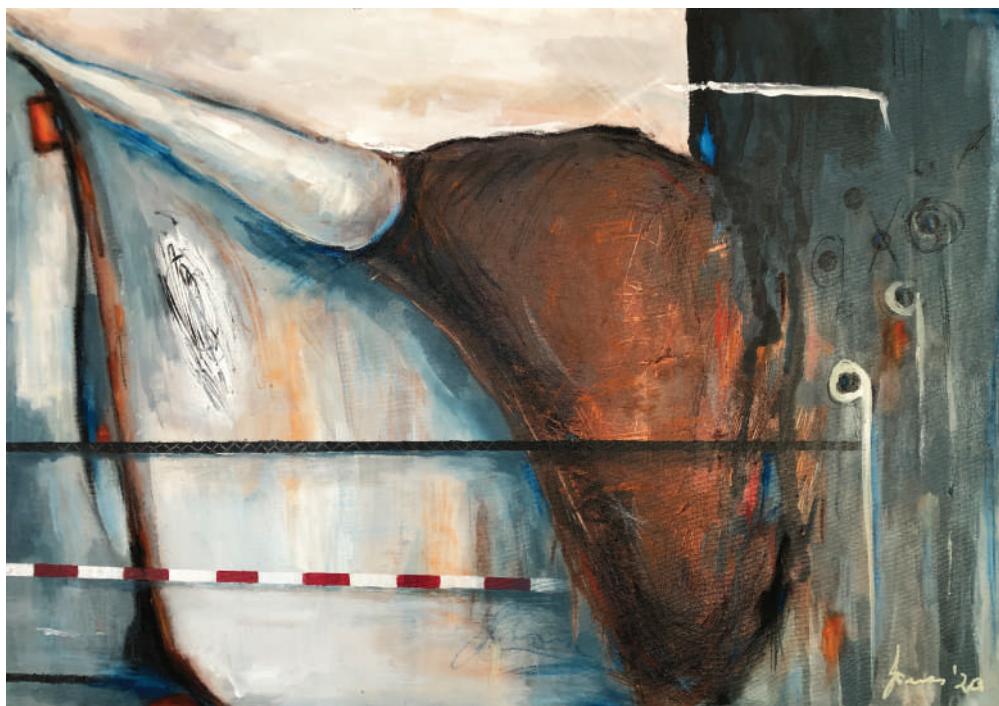
Vrelina
akrilik na platnu
60x80 cm

Mihajlo Nikolić

Saša Bogdan

Bez naziva
akrilik na platnu
60x80 cm

Bez naziva
akrilik na platnu
80x60 cm

Paša Gicević

Anja Stojanović

Bez naziva
kombinovana tehnika
91,5x73 cm

Izolacija
linorez u boji
29,5x42 cm

Branislav Lukić

Aleksa Vidaković

Bez naziva
akrilik na platnu
60x80 cm

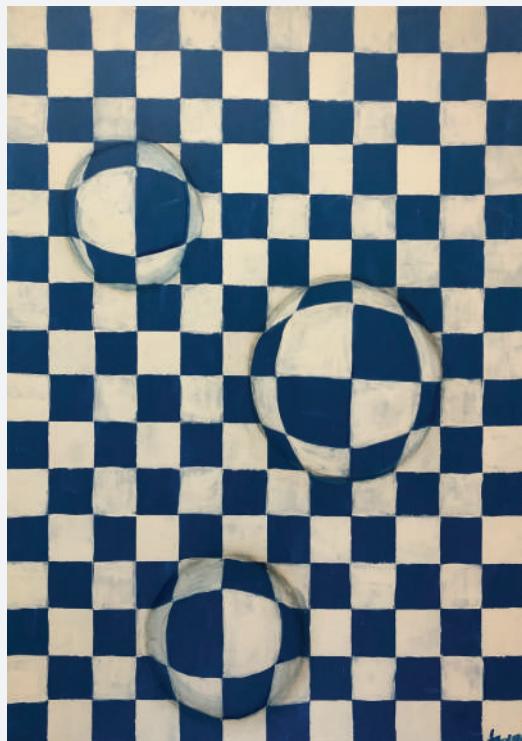
Zima
akvarel
76x56 cm

Hasan Bekanović

Davor Grabovac

Starača III
akrilik na platnu
80x60 cm

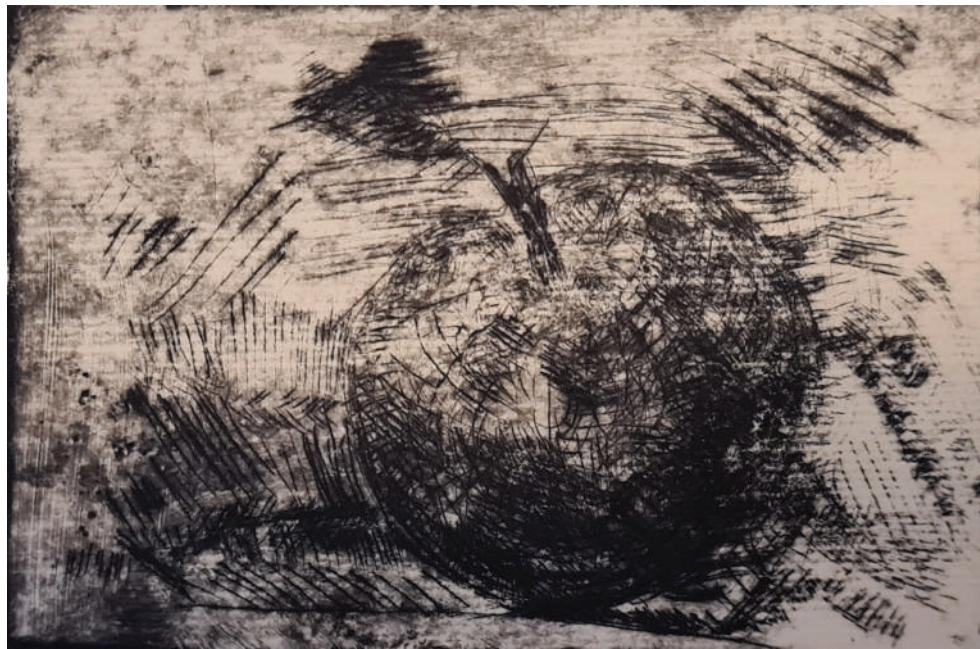
Lopte
akrilik na platnu
60x80 cm

Svjetlana Gojić

Gordana Praštalo

Ona
linorez
34,5x27 cm

Jabuka
suva igla
9x6 cm

Ljiljana Latinčić

Nikolina Šijan Đorđić

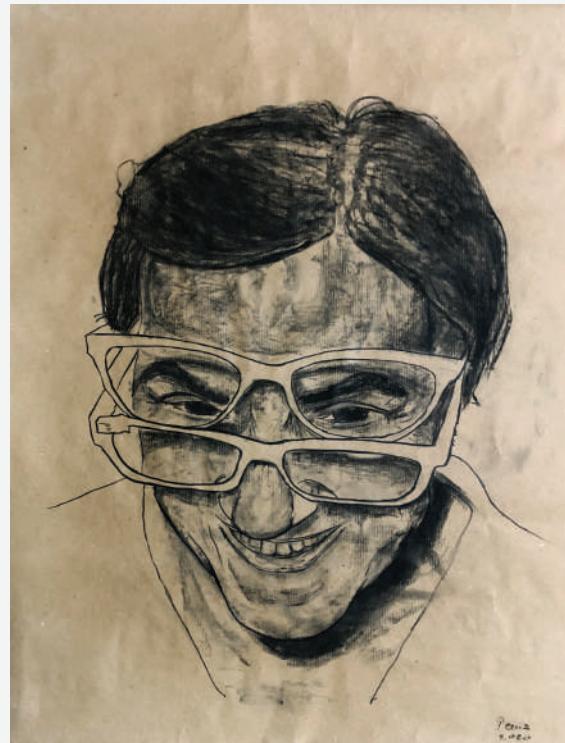
Grbavci Istok
akrilik na platnu
80x60 cm

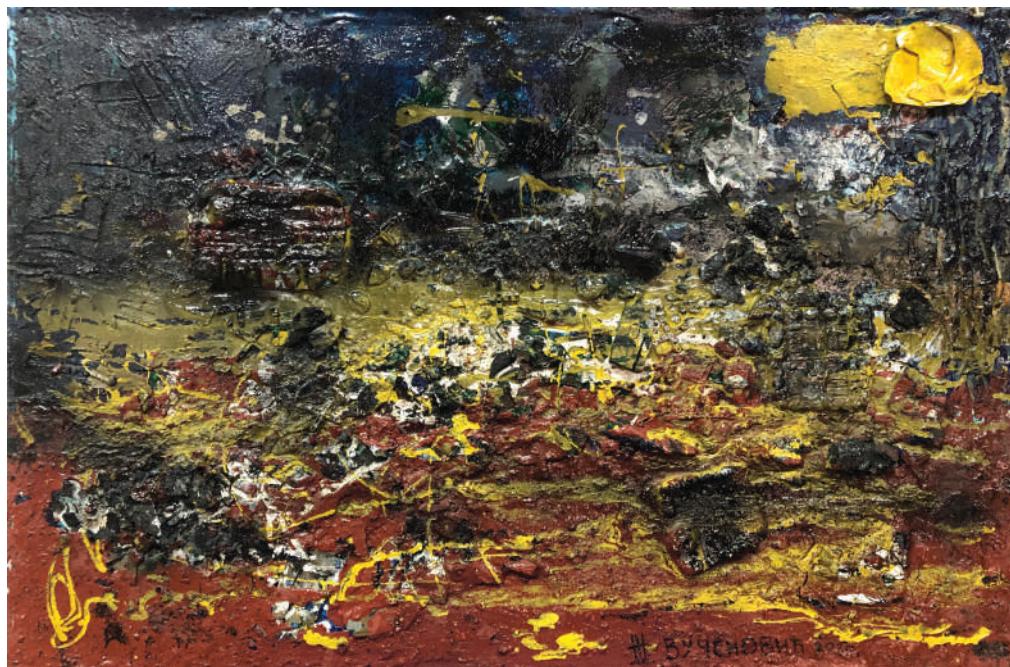
Stećak I
akrilik na platnu
60x80 cm

David Dronjak

Denis Dugonjić

**Vidjela sam žabu u šoljici za čaj
ugalj na natronu**
70x50 cm

**Platno za noć
kombinovana tehnika**
90x65 cm

Željko Vučenović

Selma Preljic

Bambus
linorez
29x21 cm

Bez naziva
ulje na platnu
70x80 cm

Sara Bogdan

Milica Kotur

Strelcijum
mozaik
40x60 cm

Mokoš (ona koja prede vrijeme)
akrilik na platnu
60x80 cm

Jelena Glogovac Savić

Savo Rupić

Dva nara
mozaik
50x50 cm

Solum
skulptura - staklo
35x35 cm

Natasa Petrasenovic Žole

NEZAVISNI UNIVERZITET BANJA LUKA

MOTEL DRAGANA

VINARIJA JUNGIĆ

TURISTIČKA AGENCIJA
SEASTIJAN

URAMLJIVAČKA
RADNJA ART

NEZAVISNI UNIVERZITET BANJA LUKA

Izdavač:

Nezavisni univerzitet Banja Luka
ul. Veljke Mlađenovića 12e
78000 Banja Luka

tel: + 387 51 456 600

faks: + 387 51 456 602

e-mail: info@nubl.org

web: www.nubl.org

Predgovor:

dr Aleksandar Saša Grandić

Postavka izložbe:

dr Marin Milutinović
mr Toni Ostojić

Grafički dizajn i priprema za štampu:

mr Toni Ostojić